

Notat vedrørende kvindekrisecentre og forsorgshjem

Indledning

Med strukturreformen i 2007 fik kommunerne det fulde myndigheds- forsynings og finansieringsansvar på det sociale område, herunder også ansvaret for kvindekrisecentre og forsorgshjem.

Regeringen og KL blev i Kommuneøkonomiaftalen for 2014 enige om, at der er behov for at styrke kommunernes mulighed for at give hjemløse borgere og voldsramte kvinder en sammenhængende og rehabiliterende indsats.

På baggrund af ovennævnte blev der igangsat en analyse af reglerne for ophold på kvindekrisecentre samt kommunernes praksis og styringsmuligheder på området – denne forventes offentliggjort ultimo maj eller primo juni 2015.

Regeringen og KL har i Kommuneøkonomiaftalen for 2015 aftalt, at man på baggrund af analysearbejdet vil drøfte mulighederne for at gennemføre tiltag, der styrker kommunernes muligheder for at sikre en sammenhængende og rehabiliterende indsats over for borgere med ophold på kvindekrisecentre og forsorgshjem.

Kvindekrisecentre (servicelovens¹ § 109)

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller lignende krise i relation til familie- eller samlivsforhold, og disse eventuelle medfølgende børn.

Optagelse kan ske anonymt ved egen henvendelse, eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Lederen på kvindekrisecentret træffer afgørelse om optagelse.

I forbindelse med et ophold på kvindekrisecentre er kommunalbestyrelsen forpligtet til at tilbyde:

- Støtte og vejledning fra en familierådgiver til kvinder med børn når forberedelsen til udflytning påbegyndes, og indtil kvinden og børnene er etableret i egen bolig.
- Psykologbehandling til alle børn under selve opholdet, eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Forsorgshjem (servicelovens § 110)

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Målgruppen er typisk borgere med flere sociale problemer, langvarig hjemløshed, stor gæld og misbrugsproblematikker.

Optagelse kan ske ved egen henvendelse, eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Lederen på forsorgshjemmet træffer afgørelse om optagelse.

¹ LBK nr. 150 af 16. februar 2015.

Samarbejdspartnere

For at opfylde sit forsyningsansvar² samarbejder Ishøj Kommune med kvindekrisecentre i hele landet, men følgende kan fremhæves som oftest anvendt:

- Hellerup Krisecenter
- Røntofte Krisecenter i Helsingør
- Lyngby Kvindehus
- Odense Krisecenter
- Holstebro Krisecenter
- Svendbjerggård i Hvidovre

For at opfylde sit forsyningsansvar samarbejder Ishøj Kommune med forsorgshjem i hele landet, men følgende kan fremhæves som oftest anvendt:

- Sundholm på Amager
- Kirkens Korshers Herberg i Hillerødgade på Nørrebro
- Blå Kors i Taastrup

Betaling og egenbetaling:

Det koster ca. 1800-2500 kr. i døgnet at have en kvinde boende på et kvindekrisecenter – prisen er dyrere, hvis der tillige er børn med.

Det koster ca. 1000-1700 kr. i døgnet at have en borger boende på et forsorgshjem.

Ophold på kvindekrisecentre og forsorgshjem er forbundet med en vis egenbetaling for borgeren, som fastsættes og opkræves af borgerens handlekommune i henhold til gældende regler herom.

Budget og status

Ishøj Kommune har afsat brutto kr. 2.835.070 til kvindekrisecentre og forsorgshjem i budget 2015. Med refusion på 50 % er nettobudgettet for 2015 således kr. 1.417.535.

I 2014 brugte Ishøj Kommune netto kr. 673.911 til kvindekrisecentre, og netto kr. 1.625.354 til forsorgshjem.

Ishøj Kommune har ca. 10-12 borgere indskrevet på kvindekrisecentre og forsorgshjem ad gangen, men antallet svinger – omkring jul er der flere, mens der i sommermånederne er færre.

Pr. 10. maj 2015 er der indskrevet 1 borger på kvindekrisecentre, og 6 borgere på forsorgshjem.

Arbejdsgang pr. 1. januar 2015

I Ishøj Kommune er sagsbehandlingen af kvindekrisecenter- og forsorgshjemssager forankret hos faglig leder, Annemette Bjørnbak (AB). Har borgeren ikke en social sag i Ishøj Kommune, starter AB en sådan.

AB bliver typisk kontaktet af kvindekrisecentret eller forsorgshjemmet 1 uge efter indflytning angående egenbetaling, kontaktperson, ankomstdato mv.

Erfaringerne viser, at samarbejdet med såvel kvindekrisecentre som forsorgshjem bliver langt bedre, hvis disse mødes

Kvindekrisecentersager

I kvindekrisecenter sager er der ofte børn involveret, hvorfor der samarbejdes med Straksen i Familiecenteret.

² Jf. servicelovens § 4, stk. 1, hvoraf fremgår, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov.

Handleplansmøde afholdes typisk inden for en måned efter indflytning – har kvindekrisecentret selv udarbejdet en handleplan, tages der udgangspunkt i denne.

Flere kvindekrisecentre har interne retningslinjer, som foreskriver, at kvinden skal være videre i egen bolig 3-4 måneder efter indflytning.

Er kvinden i job uden stor boliggæld i Ishøj eller Vallensbæk Kommune er processen videre i egen bolig relativ hurtig.

Er kvinden imidlertid uden job med 4-5 børn og sociale problemer, er processen videre i egen bolig ikke lige så hurtig. For at kunne komme i betragtning til egen ny bolig skal hun bevise og dokumentere, at:

- Der er lagt en realistisk plan fra jobcentret, som hun følger.
- Der er indgået en afdragsordning med tidligere boligselskab eller kommune vedrørende boliggæld.

Er kvinden så truet, at der behov for en ny identitet og udslusning til et sted i Jylland, er processen videre i egen bolig mere langsommelig – opholdet vil ofte være mellem 8 og 12 måneder. Der samarbejdes med politiet, og også LOKK, hvis der er tale om æresrelaterede sager.

Forsorgshjemssager

Handleplansmøde afholdes typisk inden for en måned efter indflytning.

Det kan være vanskeligt at hjælpe borgeren videre i egen bolig i Ishøj eller Vallensbæk, da vedkommende ofte har efterladt sig en stor boliggæld her, og boligselskaberne derfor ikke vil have dem ind igen.

Forsorgshjemssager er generelt meget komplekse og processen videre i egen bolig er lang – dette som følge af målgruppen, som har mange sociale udfordringer.

Desuagtet arbejdes der med en forholdsvis hurtig og kontinuerlig opfølgning for at vise, at der stilles krav til borgeren, og for at 'stresse' forsorgshjemmene således at der ikke bliver tale om et langvarigt ophold.

//Mette Ye Sørensen
Cand.jur.